

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. marts 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Jens Teilberg Søndergaard
Sagsnr.: 2011-750-0020
Dok.: 366047

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om skærpede beføjelser for politiet til at lukke hashklubber (B 19), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. februar 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF).

Morten Bødskov

/

Jens Teilberg Søndergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om skærpede beføjelser for politiet til at lukke hashklubber (B 19) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren tage initiativ til at der foretages en juridisk vurdering af om de skærpede af hashklubloven, som foreslås med B 19 bryder med grundloven og relevante konventioner, herunder især en vurdering af om det vil være stridende mod grundloven og relevante konventioner, hvis politiet ved lov fik mulighed for at nedlægge forbud mod besøg i bestemte lokaler, i hashklublovens forstand, første gang politiet konstaterer strafbare handlinger i forbindelse med lokalet, hvis den der råder over lokalet tidligere har fået et sådan besøgsforbud i forhold til et andet lokale, eller hvis den pågældende har fået en advarsel fra politiet pga. der i et lokale, som denne har rådet over eller råder over, er konstateret overtrædelser af straffeloven, herunder i forhold til salg af hash?”

Svar:

1. Som det er redegjort for i forarbejderne til lov om forbud mod besøgende i bestemte lokaler, jf. pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til det oprindelige lovforslag, som blev fremsat den 27. april 2001 (L 234), kan et forbud mod besøgende i bestemte lokaler efter omstændighederne berøre spørgsmål, der er reguleret i grundlovens § 79 om forsamlingsfriheden og i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Som det fremgår af forarbejderne, var det Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning ikke var i strid med grundlovens § 79 eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

2. Efter grundlovens § 79 har borgerne ret til uden forudgående tilladelse at forsamle sig ubevæbnede.

Som det fremgår af ovennævnte pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til det oprindelige lovforslag, udtalte Højesteret i dom af 16. august 1999 om den såkaldte rockerlov (lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme), jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1999, side 1798 ff., bl.a., at bestemmelsen i grundlovens § 79 ikke hindrer, at der ved lov fastsættes regler, som uden at være rettet mod en forsamling menings-tilkendegivelser begrænser forsamlingsfriheden, når dette sker til beskyttelse af andre væsentlige interesser, herunder andres liv og velfærd. Det hedder i dommen bl.a., at sådanne begrænsninger ikke må gå videre end,

hvad der er nødvendigt for en sådan beskyttelse, jf. herved også Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11.

I forbindelse med vurderingen af, om det oprindelige lovforslag var i overensstemmelse med grundlovens § 79, lagde Justitsministeriet bl.a. vægt på, at ordningen er begrundet i hensynet til at forebygge og bekæmpe systematiske strafbare handlinger, som udøves fra bestemte lokaler, at der kun nedlægges forbud, hvis der er tale om regelmæssige strafbare handlinger af et vist omfang, og at det er en betingelse, at de strafbare handlinger er egnede til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende.

3. For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er navnlig følgende bestemmelser relevante: Artikel 8 om retten til privatliv, artikel 11 om forsamlingsfriheden og artikel 2 i 4. Tillægsprotokol om retten til frit at vælge opholdssted.

Det kan ikke afvises, at meddelelse af forbud efter loven efter omstændighederne vil indebære et indgreb i rettigheder, der er beskyttede efter konventionens bestemmelser.

Som omtalt i forarbejderne skal et indgreb i de interesser, som er værnede ved de ovenfor nævnte konventionsbestemmelser, generelt sagt være foreskrevet ved lov og være ”nødvendigt i et demokratisk samfund” til varetagelse af de nærmere bestemte anerkendelsesværdige formål, som fremgår af bestemmelserne.

Hensynet til at bekæmpe kriminalitet samt at skabe tryghed hos borgerne må generelt anses for et anerkendelsesværdigt formål, der kan begrunde et indgreb i de beskrevne rettigheder. Det vil herudover være et krav, at indgrebet er proportionalt i forhold til det forfulgte formål. Dette vil bero på en konkret vurdering, hvor Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for at konstatere, at Danmark har fundet en rimelig balance i afvejningen mellem de interesser, som er værnede ved de nævnte konventionsbestemmelser, og hensynet til at bekæmpe kriminalitet samt at skabe tryghed hos borgerne, vil skulle overbevises om, at der har været et presserende socialt behov (”pressing social need”) for at indføre de pågældende regler.

I forbindelse med vurderingen af, om det oprindelige lovforslag var i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, lagde Justitsministeriet bl.a. vægt på, at politiets hidtidige øgede og betydelige indsats mod navnlig enkeltpersoner ikke

havde kunnet stoppe hashklubbernes udbredelse til skade for øvrige beboere i nærmiljøet. Endvidere blev der lagt vægt på, at det ville være en betingelse for at nedlægge et forbud, at der i de pågældende lokaler systematisk foregik strafbare handlinger, som var egnede til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende.

4. Spørgsmålet om, hvorvidt en ændring af lov om forbud mod besøgende i bestemte lokaler, hvorefter politiet får skærpede beføjelser til at lukke hashklubber, vil være i overensstemmelse med grundloven og Danmarks menneskeretlige forpligtelser, vil bero på en nærmere vurdering af ordningens konkrete udformning.

Efter det fremsatte beslutningsforslag skal det være muligt at udstede et forbud mod at modtage besøgende i et lokale første gang, der konstateres et strafbart forhold, når den, der råder over lokalet, allerede i forbindelse med et andet lokale har fået en advarsel om, at lokalet bliver lukket, hvis der igen konstateres et strafbart forhold. Dermed lægges der op til, at det ikke længere vil være en betingelse for at nedlægge forbud mod ophold i et bestemt lokale, at der i lokalet systematisk er foregået strafbare handlinger, som er egnede til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende.

Som Justitsministeriet forstår beslutningsforslaget, ønskes der en ordning, der bl.a. vil indebære, at en person, der i forbindelse med et andet lokale har fået en advarsel om, at lokalet vil blive lukket, hvis der igen konstateres et strafbart forhold, og som efterfølgende f.eks. findes i besiddelse af en mindre mængde hash på sin bopæl, vil få udstedt et forbud, hvorefter det – med de undtagelser, der fremgår af lovens § 1, stk. 3 og 4 – generelt vil være forbudt for vedkommende (og andre beboere) at modtage besøgende på sin bopæl.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan der rejses væsentlig tvivl om, hvorvidt en sådan ordning vil være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Ordningen vil desuden rejse spørgsmål i forhold til grundlovens § 79.